

stærk Kongevillie kan bøje den, hvad jeg vilde anse for en Ulykke. For saa vidt er jeg enig med det ærede Medlem. Den Skillestreg vil jeg ikke være med til at drage. Det har selvfølgelig min store Sympati, naar københavnske Borgere sige, at de ville slaa et Slag mod Socialdemokraterne — og fra Tid til anden kunne de Herrer have godt af at faa en Valgdukert, naar de blive alt for kaalhøgne. I saa Tilfælde kan det blive nødvendigt, at man samler sig, men fremkalde det legalt, ad Lovens Vej, er noget. jeg ikke vil være med til.

Jeg skal dernæst vende mig til et Spørgsmaal, hvori der for mig er noget mere af en Hjertesag, det er Spørgsmaalet om Kvindernes Valgret. Jeg skulde ikke have berørt dette saa meget, som jeg nu vil gøre, hvis det ikke var saaledes, at jeg ikke saa meget tror, at Iveren for at faa Forslaget igennem er saa stor, som jeg er bange for, at Modstanden vil blive for svag, fordi jeg tror, at man ikke ved, hvad det vil føre til. I det Øjeblik, vi spørge om Grunden til at give Kvinderne Valgret, maa jeg sige endnu en Gang, at Valgretten staar ikke for mig som en Menneskeret. Det er ikke nok at sige, at det er meget retfærdigt og meget smukt, der maa være en Statsgrund derfor, der maa kunne føres Bevis for, at Staten vil blive bedre styret derved, og at den Indsigt, de Evner og hele den Sum af Interesser, som Kvinderne repræsenterer, i og for sig er en Vinding. Ifald man kan overbevise mig herom, vil jeg stemme for Kvindernes Valgret, men saa længe Kravet herom baseres paa Meningens om, at det er rigtigt og pænt, er der for mig intet afgørende Argument derfor. — Dette Forslag er i øvrigt blevet begrundet paa en noget mærkelig Maade fra anden Side, idet man har sagt: Kvinderne ere Skatteydere og hvorfor saa ikke give dem Stemmeret? Ifald det at være Skatteyder var en afgørende Betingelse, kunde jeg finde det fuldstændigt rigtigt, men det er kun en Medbetingelse blandt mange andre, det hører til de ydre objektive Betingelser. Men der stilles jo ogsaa subjektive Betingelser til Personen, og Kvinderne opfylde ikke disse Betingelser. At give Kvinderne Valgret alene, fordi de ere Skatteydere, og udelukkende paa dette Grundlag, er et meget snævert Standpunkt. Jeg tror desuden, at man ser helt bort fra det Spørgsmaal, som man maa opstille ved alle saadanne Afgørelser: Hvorfor skulle vi give dem denne Ret, hvorledes ere de

Personer, der skulle have denne Ret? Spørgsmaalet om Skatteevne har sin store Betydning, men af lige saa stor Betydning og nok saa stor Betydning er Spørgsmaalet: Hvorledes er den Person, der skal stemme, hvorvidt forstaar denne at bruge sin Stemmeret? Jeg mener, som sagt, at den Omstændighed, at Kvinderne ere Skatteydere, er ikke tilstrækkelig Grund til at give dem Valgret; at de ere Skatteydere, det faa de tilstrækkeligt for paa andre Maader; de faa den samme Beskyttelse, vi alle sammen have. Valgretten er ikke i og for sig en direkte Affødning af Skatteydelsen, selv om det kan være ønskeligt i visse Tilfælde at give Skatteyderne Valgret, men den er ikke en Affødning deraf, man har den af visse Grunde, som jeg før sagde, blandt andet fordi det undertiden kan være nødvendigt at beskytte Formuerne mod Ødelæggelse, og i saa Fald er det nødvendigt at give dem, der have Formue, Magt til at beskytte Formuen. Men Spørgsmaalet om Skatteydelse er, som sagt, ikke det eneste og ikke det afgørende i denne Henseende.

Om Spørgsmaalet er fremdeles: Kunne vi i og for sig være enige om, at de Evner, som Kvinderne sidde inde med, egne sig til det offentlige Liv? Jeg indrømmer, at Kvinden paa mange Punkter vilde kunne give gode Raad og være værdifulde. Det er meget ofte de bedste Mænd, der i deres Handlinger lade sig inspirere af Kvinder; og for mig staar det som den naturlige Maade for Kvinden til at gøre sin Indflydelse gældende. Jeg tror ikke, at den rette Vej er at stille hende op paa Valgtribunen. Der er blevet sagt, at Kvinden har en vis Mangel paa Abstraktionsevne, de kunne ikke se det fjerne for det, der staar umiddelbart for. Jeg tror, at det hænger sammen med Kvindernes udprægede Tilbøjelighed til at begrænse deres Sympati og Venskab til en ganske snæver Kreds. Netop denne stærke Familiefølelse, der er en saa stor Ting, gør, at hun ikke kan dømme ubildet om offentlige Sager, fordi hun ser paa Personen og ikke saa meget paa hans Meninger. Det staar i Forbindelse med, at til Trods for at hun mangler Abstraktionsevne eller netop derfor gribes hun i samme Øjeblik, som hun skal tale om offentlige Sager, af en ren Doktrinarismens Aand. Vi have haft et glimrende Eksempel herpaa, da vi havde Fabrikloven til Behandling. De Herrer ville erindre, at der i den var Bestemmelser om Beskyttelse for Kvindernes Arbejde fremfor Mændenes Arbejde, og en hel Del